

FCI – Standard nr 310 / 25. 04. 2001 / D

PERUU KARVUTU KOER

(Perro sin pelo del Perú)

TÕLGE : Pr Michèle Schneider (saksa keelde).

PÄRITOLU: Peruu

**KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE
AEG**:

13. 03. 2001.

KASUTUS: Seltsikoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 5
Spitsilaadsed ja algupärased tõud.

Alarühm 5.6
Algupärased tõud.

Töökatsseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

Mõnede teadlaste järelduste kohaselt toodi see koer Perusse hiinlaste sisserände ajal veidi pärast seda, kui Peruu president don Ramón Castilla jõustas neegerorjuse tühistamise seaduse. Teised uurijad väidavad seevastu, et koer põlvneb Aafrika kontinendilt karvutu koer on saanud Aafrikast koos ümberasunud nomaadidega. Ühe järgmise seletuse kohaselt ulatub selle tõu tekkimine tagasi aega, mil inimene ja tema koer saabus Behringi väina ületades Aasiast Ameerikasse.

Kõikidele nimetatud teooriatele lisaks on olemas aga ka olulisi tõendeid sellest, et nende koerte kujutisi leidub juba inkade-eelsel erinevatest tsivilisatsioonidest (Vicus, Mochica, Chancay, Tiahuanacoïde mõjutustega Chancay ning Chimù) pärit keraamikal, kus on mitmel juhul kujutatud karvutut koera tavapärase puuma, mao või kotka asemel, seda kõige enam ja eriti märgatavalt Chancay-kultuuris. Neist kujutistest võib teha järelduse, et karvutuid koeri leidis juba inkade-eelsesse aega ulatuval arheoloogilisel epohhil, seega olid nad olemas juba 300 aastat enne Kristust ja 1400 aastat Kristuse järel.

ÜLDMULJE :

Oma üldmuljelt elegantne ja sihvakas koer, kelle välimuses avalduvad kiirus, tugevus ja harmoonia; koer ei või mingil juhul näida jämedakoelisenä. Tõuliseks tunnuseks on tervel kerel karvade puudumine.

Teiseks iseärasuseks on peaaegu alati mittetäielik hammastik. Käitumiselt suursugune ja oma pereliikmetesse väga kiindunud, on peruu karvutu koer võõraste suhtes reserveeritud hoiakuga. Ta on elav, terane ja väga hea valvur.

OLULISED PROPORSIOONID :

Kerepikkuse suhe turjakõrgusesse on 1 : 1; emastel võib kere olla veidi pikem kui isastel.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Väärikas ja kodustes oludes perele truud, seejuures ka elav ning vilgas; võõraste suhtes on usaldamatu ning valvas.

PEA :

Hundilaadse kujuga.

PEAPIIRKOND :

Kolju : Kolju on keskmiste proportsioonidega; koonu ja lauba ülajooned on paralleelsed, hästi kerge erisuunalisus on lubatud; pealtvaates on koljuosa lai, nina suunas ahenev; kulmukaared on keskmiselt arenenud ja kuklakühm on vähemärgatav.

Üleminek laubalt koonule : Laubalõige on vaid kergelt väljendunud (ligikaudu 140°).

NÄOPIIRKOND :

Ninapeegel : Ninapeegli värv peab olema harmoonilises vastavuses nahavärviga.

Koon : Ninaselg on külgvaates sirge.

Mokad : Peavad olema võimalikult tihked ning tihedalt igemetele liibuma.

Lõuad / Hambad : Lõikehambad sulguvad kääritaolise hambumusega ja kihvad on normaalselt arenenud; lubatud on ühe või kõikide eespurihammaste (premolaaride) või purihammaste (molaaride) puudumine. Alalõug on vähem arenenud.

Põsed : Need on normaalselt arenenud.

Silmad : Valvsa ja intelligentse ilmega; silmad on keskmise suurusega, kergelt mandlikujulised, mitte liiga sügaval silmakoobastes asetsevad ega ka välja pungitunud, normaalse ja ühetasase asetusega, s.t mitte liiga lähestikku ega ka liiga kaugel teineteisest. Värvus võib vahelduda, alustades mustast ja üle kõikvõimalike pruuni toonide kuni kollaseni; silmade värv peab harmoneeruma nahavärviga ning igal juhul peavad

mõlemad silmad olema ühte värvi. Silmalaugude värv võib ulatuda mustast roosani heleda näoga koertel; hele värv ja roosa on küll lubatud, kuid ebasoovitavad.

Kõrvad : Tähelepanelikkuse korral peavad koera kõrvad tõusma püsti, rahulikus olekus võivad need olla aga tahasuunas volditud. Kõrvad on keskmise pikkusega, tüvest laiad ning ühtlaselt tipu suunas ahenevad ning olles lõpuks üsna teravatipulised. Kõrvatüvi kinnitub koljuosa ülajoonele ning kõrvad suunduvad viltuselt külgede suunas; tähelepanelikus asendis võib kõrva telgjoon olla mitmes eriasendis ligilähedaselt 90° nurga all.

KAEL :

Ülajoon : Kaarduv (kumer).

Pikkus : Ligikaudu sama pikk kui pea.

Kuju : Sarnane tõmbi keeglikurika kujule, nõtke, hästi lihaseline.

Nahk : Õhuke, sile ja elastne; liibub tihedalt nahaaluse sidekoe abil; ilma kurgualuse nahalotita.

KERE :

Keskmiste proportsioonidega.

Ülajoon : Sirge, kuigi mõnel koeral võib esineda ka selja-nimmeosas kerge kumerus, mis alaneb laudjale üle minnes.

Turi : Vaevu rõhutatud.

Selg : Ülajoon on sirge; sageli kohtab kahepoolselt hästi arenenud seljalihastikku, mis jätab nimmeosale ulatudes seljast veidi kumera mulje.

Nimme (lanne) : Lühike ja hästi lihaseline; pikkus moodustab umbes 1/5 turjakõrgusest.

Laudjas : Ülajoon on veidi kumer; kalle horisontaaltasapinna suhtes moodustab umbes 40°. Laudja kindel ja lihaseline ehitus tagab tagajalgade tugeva tõukejõu.

Rindkere : Eestvaates peab rind olema hea, kuid mitte ülemäärase laiusega; ulatub peaaegu kuni küünarnukkideni; roided peavad olema kergelt kaarduvad, mitte mingil juhul lamedad. Rinnaümberrõõd küünarnukkide tagant mõõdetuna peab ületama turjakõrgust umbes 18% võrra.

Alajoon ja kõht : Alajoonest joonistub elegantne ning hästi rõhutatud kurvikaar, mis saab alguse rinna alaosast ning kulgeb tõusvas joones üle hästi ülestõmmatud, kuid mitte nõrdunud kõhuks.

SABA :

Saba on madala asetusega; see on tüvest jäme ja aheneb tipu suunas peeneks. Erutuse korral võib koer kanda oma saba kaarduvalt seljajoonest kõrgemal, see ei tohi aga mitte mingil juhul rõngasse keerduda; rahulikus olekus on saba rippuvas asendis ning sabatipus moodustub kergelt kaarduv haak. Vahel võib olla saba ka kõhu alla tõmmatud. Saba ulatub peaaegu kannaliigesteni ja saba ei lühendata.

JÄSEMED :

ESIJÄSEMED :

Hästi keret toetava seisuga; eestvaates on esijalad täiesti sirged ja püstised ning küünarnukid ei ole välja pööratud; Labaluu ja õlavarreluu vaheline nurk jääb vahemikku 100° kuni 120°. Külgvaates on kämbla kalle vertikaali suhtes ligikaudu 15° kuni 20°.

Esikäpad : Käpad on poolpikad ja meenutavad jänesekäppasid; käpapadjandid on tugevad ja kuumusele vastupidavad; varvaste vahelised nahad on hästi arenenud. Mustadel koertel on eelistatavalt mustad küüned ja heledamatel koertel heledad küüned.

TAGAJÄSEMED :

Lihased on ümarad ja elastsed; tuharate tagakaar tuleb markantselt esile. Puusaluu ja reieluu vaheline nurk jääb vahemikku 120° kuni 130° ning reieluu ja sääreluu vaheline nurk on 140°. Tagantvaates peavad tagajalad olema sirgelt püstised; lisavarbad tuleb eemaldada.

Tagakäpad : Esikäppadega samasugused.

LIIKUMINE :

Eespool kirjeldatud liigesenurkadest ning jäsemete ehitusest tingitult liigub koer üsna lühikese kuid kiire sammuga, seejuures ühtlaselt vetruvalt ning pehmelt.

NAHK :

Kogu keha pinnal peab nahk olema sile ning elastne; peas silmade kohal ja põskedel võivad tekkida kaarjad, peaaegu kontsentrilised kurdjooned. On kindlaks tehtud, et seda tõugu koertel on nii kehatemperatuur kui ka nahapinna temperatuur sama nagu teistelgi mistahes tõugu koertel, kuid karvkatte puudumise tõttu kiirgub soojus nahalt otse ja soojuse eraldumine on tingitud karvakattest moodustuva loomuliku õhkisolatsiooni puudumisest.

KARVKATE :

KARV :

Õigustamaks "karvutu koera" nimetust, peab karvkate puuduma; leida võib vaid karvajäänukeid peas, jäsemete alaosadel ja sabas ning vahel ka üksikute karvadena seljal.

VÄRVUS :

Karvavärvus varieerub mustast mustadel koertel, kiltkivimustast, elevandimustast, sinakasmustast, kõikvõimalikest halli toonidest, tumedast pruunist kuni

heleblondini. Kõik need värvused võivad esineda ühevärvilistena või koos roosatooniliste laikudega, mis võivad asuda üle kogu keha.

SUURUS ja KEHAKAAL :

Turjakõrgus :

Isastel ja emastel esineb kolm suurust :

- Väike : 25 kuni 40 cm (9 $\frac{3}{4}$ kuni 15 $\frac{3}{4}$ tolli),
- Keskmine :40 kuni 50 cm (15 $\frac{3}{4}$ kuni 19 $\frac{3}{4}$ tolli),
- Suur : 50 kuni 65 cm (19 $\frac{3}{4}$ kuni 25 $\frac{3}{4}$ tolli).

Kehakaal :

Kehakaal vastab isastel ja emastel kolmele suurusele :

- Väike : 4 kuni 8 kg (8,8 kuni 17,6 naela),
- Keskmine :8 kuni 12 kg (17,6 kuni 26,4 naela),
- Suur : 12 kuni 25 kg (26,4 kuni 55,1 naela).

VEAD :

Kõiki kõrvalekaldeid eelnimetatud punktides tuleb lugeda veaks, mille aste sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest

- Poolpüstised kõrvad
- Lisavarbad tagajalgadel.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- Üle- või alahambumus.
- **Lõualuude väärdumine.**
- Lontis kõrvad või kupeeritud kõrvad.
- Sünnipärane saba puudumine, lühike või kupeeritud saba.
- Liiga palju karva kohtades, kus see on standardiga lubatud.
- Karvakasv kohtades, kus seda standardiga lubatud ei ole.
- Albinism.

Märkus : Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärsti tõlge

saksakeelsest originaalist, oktoober 2004.

heaks kiidetud EKL juhatuses 16.12. 2004 protokoll nr 13